

Data Science 03: Inženýrství příznaků (Feature Engineering)

```
In [1]: # Instalace potřebných knihoven
        %%pip instal pandas
        %%pip install numpy

        %%pip install scipy

        %%pip install seaborn
```

```
In [2]: # Import potřebných knihoven
import pandas as pd
import numpy as np

import matplotlib.pyplot as plt
import seaborn as sns

from scipy import stats

import warnings
warnings.simplefilter(action='ignore', category=FutureWarning)

%matplotlib inline
```

```
In [3]: # Soubor je načten a přiřazen do proměnné ,df'
path='../data/01_DataScience/exploration_timelaps.csv'
df = pd.read_csv(path)
df.head()
```

```
Out[3]:
```

	id	x	y	z	time	delay	type_delay	total_time	time_binned	wo_delay	material	service	rot
0	1	220	95	0	44	0	0	44	Long	True	False	False	
1	2	220	252	0	35	0	0	35	Short	True	False	False	
2	3	220	440	0	36	109	1	145	Short	False	True	False	
3	4	220	690	0	36	0	0	36	Short	True	False	False	
4	5	220	940	0	34	0	0	34	Short	True	False	False	

Analýza vzorců jednotlivých příznaků prostřednictvím grafické vizualizace

Výpočet korelace mezi proměnnými

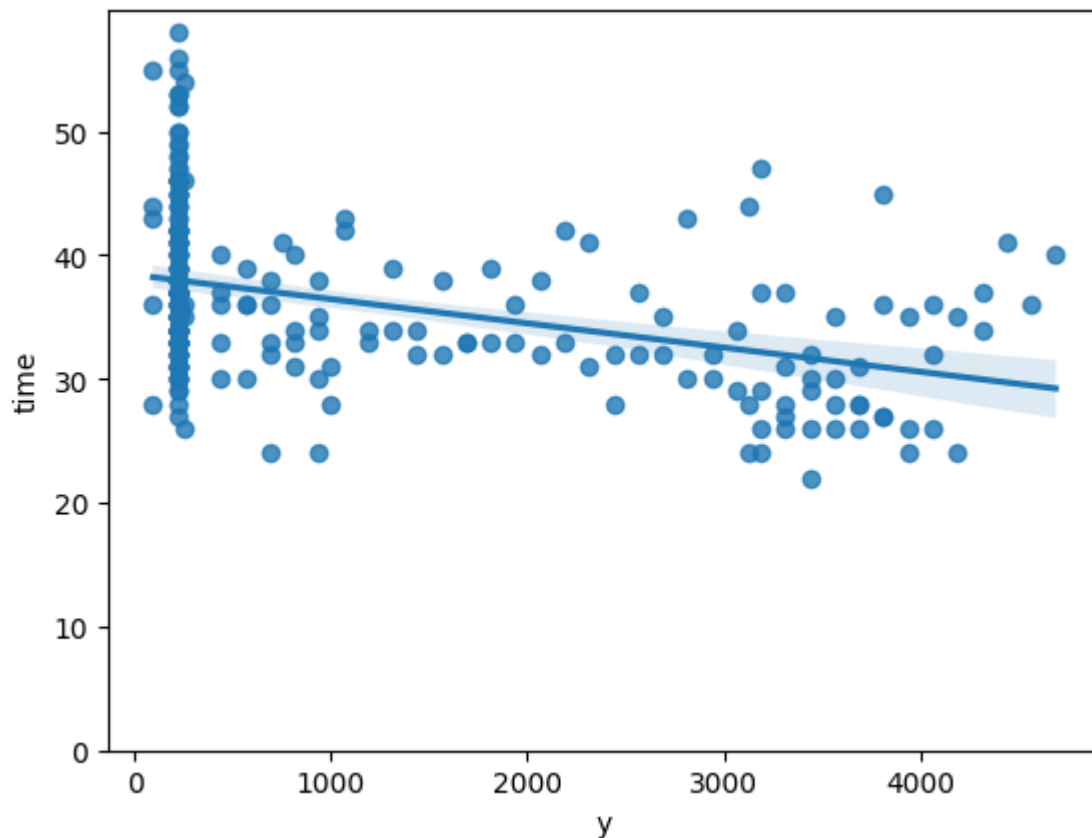
```
In [4]: df[['x', 'y', 'z', 'time', 'delay', 'type_delay', 'total_time']].corr()
```

Out[4]:

	x	y	z	time	delay	type_delay	total_time
x	1.000000	-0.535873	0.120786	0.395179	0.025878	0.134066	0.119768
y	-0.535873	1.000000	-0.169543	-0.391292	-0.013002	-0.109445	-0.106539
z	0.120786	-0.169543	1.000000	-0.343239	-0.056292	0.023884	-0.136315
time	0.395179	-0.391292	-0.343239	1.000000	0.066204	0.035987	0.303759
delay	0.025878	-0.013002	-0.056292	0.066204	1.000000	0.591478	0.970769
type_delay	0.134066	-0.109445	0.023884	0.035987	0.591478	1.000000	0.573425
total_time	0.119768	-0.106539	-0.136315	0.303759	0.970769	0.573425	1.000000

```
In [5]: # 'x' jako potenciální prediktor 'time'
sns.regplot(x="y", y="time", data=df)
plt.ylim(0,)
```

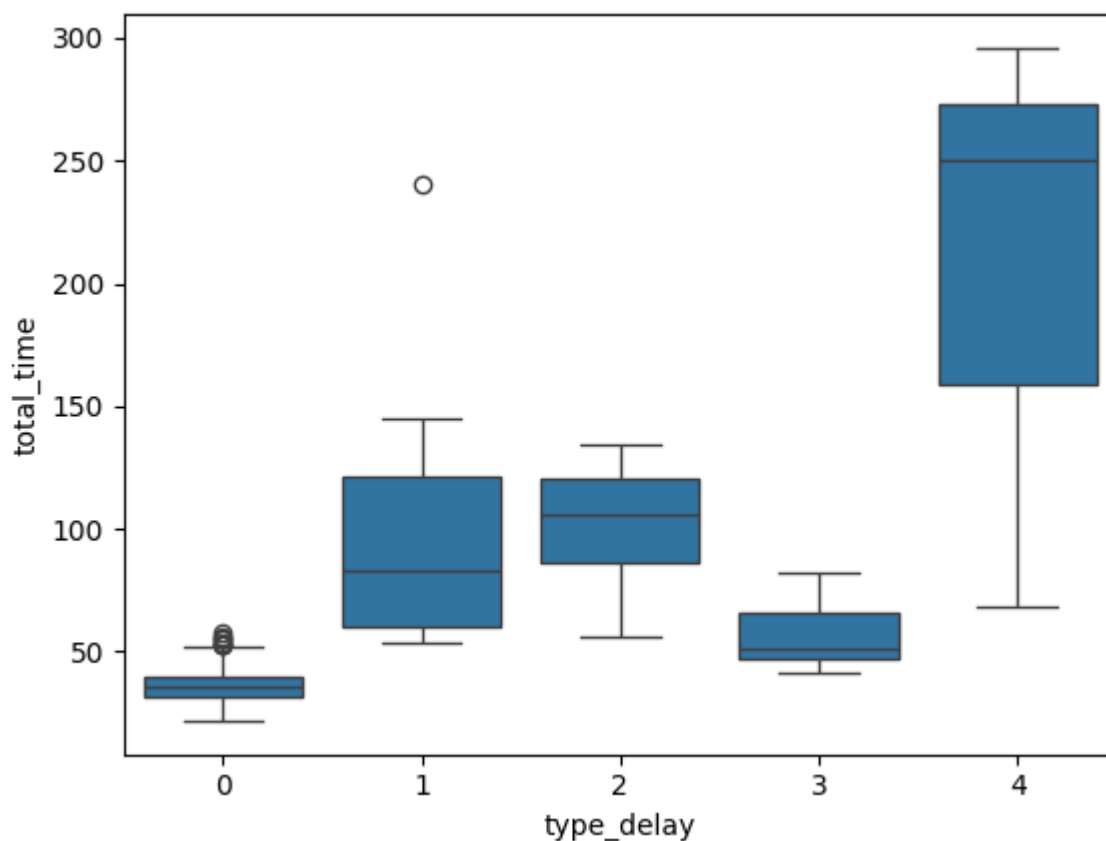
Out[5]: (0.0, 59.8)

Analýza kategoričkých proměnných

```
In [6]: # Vztah mezi proměnnými 'type_delay' a 'total_time'
sns.boxplot(x='type_delay', y="total_time", data=df)
```

Out[6]: <Axes: xlabel='type_delay', ylabel='total_time'>

Deskriptivní statistická analýza dat

In [7]: `df.describe()`

Out[7]:

	id	x	y	z	time	delay	type_delay	total_ti
count	269.000000	269.000000	269.000000	269.000000	269.000000	269.000000	269.000000	269.000000
mean	139.881041	1297.936803	1052.033457	1001.858736	36.360595	5.553903	0.245353	41.914000
std	79.394072	1267.084840	1325.817766	707.763639	6.630443	26.319540	0.800668	27.564000
min	1.000000	95.000000	95.000000	0.000000	22.000000	0.000000	0.000000	22.000000
25%	72.000000	220.000000	220.000000	500.000000	32.000000	0.000000	0.000000	32.000000
50%	139.000000	690.000000	220.000000	1000.000000	36.000000	0.000000	0.000000	36.000000
75%	209.000000	2315.000000	1565.000000	1500.000000	40.000000	0.000000	0.000000	42.000000
max	277.000000	4002.000000	4690.000000	2250.000000	58.000000	260.000000	4.000000	296.000000

Výpočet četnosti jednotlivých hodnot

In [8]: `df['type_delay'].value_counts()`

Out[8]:

```
type_delay
0      242
3       13
1         7
2         4
4         3
Name: count, dtype: int64
```

In [9]: `df['type_delay'].value_counts().to_frame()`

Out[9]:

	count
0	242
3	13
1	7
2	4
4	3

type_delay
0
3
1
2
4

Seskupování dat

```
In [10]: df['type_delay'].unique()
```

Out[10]: array([0, 1, 2, 4, 3])

```
In [11]: df_group_one = df[['type_delay', 'total_time']]
df_group_one
```

Out[11]:

type_delay	total_time
0	0
1	0
2	1
3	0
4	0
...	...
264	0
265	0
266	3
267	0
268	0

269 rows × 2 columns

```
In [12]: # Výpočet průměrné hodnoty času pro jednotlivé kategorie dat
df_group_one = df_group_one.groupby(['type_delay'], as_index=False).mean()
df_group_one
```

Out[12]:

type_delay	total_time
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4

Vztah mezi korelací a kauzalitou

Korelace: míra vzájemné závislosti mezi proměnnými.

Kauzalita: vztah příčiny a následku mezi dvěma proměnnými.

Pearsonova korelace

Pearsonův korelační koeficient měří lineární závislost mezi dvěma proměnnými X a Y.

Výsledný koeficient nabývá hodnot v intervalu od -1 do 1, kde:

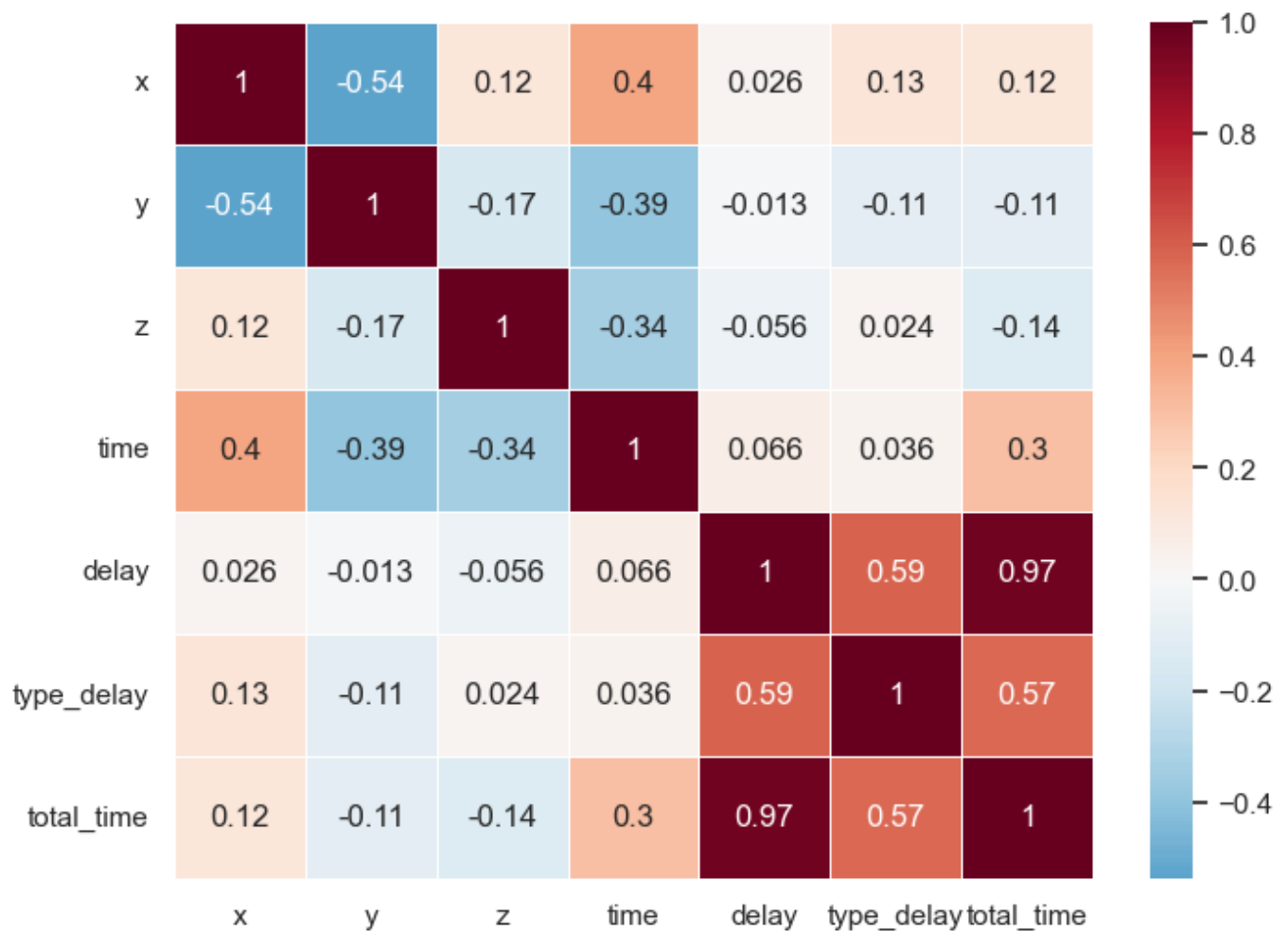
- **1:** Dokonalá kladná lineární korelace.
- **0:** Žádná lineární korelace, proměnné se pravděpodobně lineárně neovlivňují.
- **-1:** Dokonalá záporná lineární korelace.

```
In [13]: corr = df[['x', 'y', 'z', 'time', 'delay', 'type_delay', 'total_time']].corr()
```

```
In [14]: # Teplovní mapa (heatmapa)
sns.set_theme(style="white")

plt.figure(figsize=(8, 6))
sns.heatmap(
    corr,
    annot=True,
    cmap="RdBu_r",
    center=0,
    linewidths=0.5
)
```

```
Out[14]: <Axes: >
```


P-value

P-hodnota (P-value) představuje pravděpodobnost, že korelace mezi dvěma proměnnými je statisticky významná. Obvykle se volí hladina významnosti 0,05, což znamená, že s 95% jistotou považujeme korelaci mezi proměnnými za statisticky významnou.

Podle běžně používané konvence platí, že pokud:

- p-hodnota je $< 0,001$: existuje silný důkaz, že korelace je statisticky významná.
- p-hodnota je $< 0,05$: existuje středně silný důkaz, že korelace je statisticky významná.
- p-hodnota je $< 0,1$: existuje slabý důkaz, že korelace je statisticky významná.
- p-hodnota je $> 0,1$: neexistuje důkaz o statistické významnosti korelace.

'dest_to_end' vs. 'total_time'

```
In [15]: # Výpočet Pearsonova korelačního koeficientu a odpovídající p-hodnoty mezi proměnnými 'x' a 'total_time'
pearson_coef, p_value = stats.pearsonr(df['x'], df['total_time'])
print("Pearsonov korelační koeficient = ", pearson_coef, " P-value = ", p_value)
```

Pearsonov korelační koeficient = 0.3951785339509214 . P-value = 1.7316685425319944e-11

Protože p-hodnota je $< 0,001$, korelace mezi proměnnými je statisticky významná a lineární vztah je středně silný

Analýza rozptylu (ANOVA) pro porovnání skupinových průměrů

Analýza rozptylu (ANOVA) je statistická metoda používaná k ověření, zda existují statisticky významné rozdíly mezi průměry dvou nebo více skupin. ANOVA vrací dva základní parametry:

F-statistika (F-test): ANOVA předpokládá, že průměry všech skupin jsou stejné, a následně vyhodnocuje,

jak moc se skutečné průměry od tohoto předpokladu odchylují. Tato odchylka je vyjádřena hodnotou F-statistiky. Vyšší hodnota znamená větší rozdíl mezi skupinovými průměry.

P-hodnota: P-hodnota udává, jak statisticky významná je vypočtená hodnota F-statistiky.

Pokud je analyzovaná proměnná silně korelována s vysvětlovanou proměnnou, očekáváme, že ANOVA vrátí vysokou hodnotu F-statistiky a nízkou p-hodnotu.

```
In [16]: # provedeme seskupení dat podle jednotlivých kategorií
grouped_test = df[['type_delay', 'total_time']].groupby('type_delay')
grouped_test.head()
```

```
Out[16]:
```

	type_delay	total_time
0	0	44
1	0	35
2	1	145
3	0	36
4	0	34
5	2	96
6	0	34
15	1	240
26	4	250
30	3	66
47	3	69
72	2	56
73	1	63
98	3	60
99	4	68
115	3	67
136	3	48
152	1	83
160	1	58
169	2	134
179	4	296
219	2	116

```
In [17]: grouped_test.get_group(1)['total_time']
```

```
Out[17]: 2      145
          15     240
          73      63
          152     83
          160     58
          181     98
          257     54
          Name: total_time, dtype: int64
```

BASIC a HALF

```
In [18]: f_val, p_val = stats.f_oneway(grouped_test.get_group(1)['total_time'], grouped_test.get_group(0)['total_time'])
print( "ANOVA results: F=", f_val, ", P =", p_val )
```

ANOVA results: F= 0.021705864420776055 , P = 0.8861199353688878

Výsledky analýzy ANOVA pro kategorie `material` a `service` vykazují p-hodnotu vyšší než 0,1, což znamená, že F-statistika není statisticky významná. Nelze tedy zamítnout nulovou hypotézu o shodě průměrů obou skupin a nelze potvrdit statisticky významný rozdíl mezi nimi.

Závěr: Identifikace významných proměnných

Na základě provedené analýzy byly identifikovány následující významné proměnné:

- total_time
- time
- x
- y
- z
- type_delay

Export datové sady do formátu CSV

```
In [19]: df_ready = df[['id', 'type_delay', 'x', 'y', 'z', 'time', 'total_time']]
```

```
In [20]: df_ready.to_csv('../data/01_DataScience/ready_timelaps.csv', index=False)
```

Autor / Organizace / Datum

Vjačeslav Usmanov, ČVUT v Praze, Fakulta stavební

Přehled změn

Datum (YYYY-MM-DD)	Verze	Autor změny	Popis změny
2026-01-21	1.1	Vjačeslav Usmanov	added DS_03_Features.ipynb
2026-02-12	1.2	Vjačeslav Usmanov	changed DS_03_Features.ipynb